

Sygn. akt XVII AmE 242/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz	SSO Witold Rękosiewicz
Protokolant: protokolant sądowy Magdalena Żabińska	

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 30 czerwca 2017 r. znak (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 242/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) decyzją z dnia 30 czerwca 2017r. znak (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., póź. 220 z późn. zm., dalej: Pe), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, póź. 924, dalej: Rozporządzenie w sprawie ograniczeń), oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 Pe orzekł, że: 1) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej: (...), Spółka, powód) w dniach 10 - 12 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego

w P. przy ul. (...), naruszyła obowiązek w zakresie dostosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 Pe,

2) wymierzył (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. karę pieniężną w kwocie 6 699 zł.

(...) sp. z o.o. w złożonym odwołaniu zaskarżyła decyzję Prezesa URE w zakresie pkt 2 tj. w części wymierzającej powodowi karę w wysokości 6 699 zł.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art.56 ust.6a w zw. z art.56 ust.1 pkt 3a Pe, polecające na niezastosowaniu odstąpienia od wymierzenia kary, w sytuacji kiedy w niniejszej sprawie wystąpiły wszelkie prawem wymagane przesłanki do zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary, zarówno w zakresie zaprzestania naruszania prawa i zrealizowania obowiązków, jak i ochrony interesu publicznego oraz znikomości stopnia społecznej szkodliwości czynu, polegającego na nieznacznym, wymuszonym obiektywnymi okolicznościami niedostosowaniu się do ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniach 10-12 sierpnia 2015 r.

Na podstawie powyższego zarzutu powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w części tj. w punkcie 2 i orzeczenie od odstąpieniu od wymierzenia kary, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w części tj. w punkcie 2 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Powód oświadczył, że nie kwestionuje ustaleń Prezesa URE, dotyczących naruszenia obowiązku dostosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. W ocenie powoda Prezes URE nie uwzględnił w swojej decyzji w sposób należyty okoliczności sprawy oraz przesłanek przewidzianych w art. 56 ust.6a Pe. Zdaniem powoda niezastosowanie tego przepisu przez Prezesa URE godzi w zasadę proporcjonalności. Powód stwierdził, że ze względu na krótkotrwałość naruszenia, niewielki poziom przekroczenia poboru dopuszczalnej mocy, brak doświadczenia powoda w sytuacji nagłej konieczności obniżenia poboru mocy oraz nieznacznie przekroczenie norm poboru energii stopień społecznej szkodliwości czynu był znikomy. Ponadto do przekroczenia norm doszło pomimo przedsięwzięcia przez (...) czynności zmierzających do obniżenia poziomu poboru energii. Powód wyjaśnił, że wyłączenie części produkcji i magazynów nie było możliwe bez spowodowania zagrożenia dla bezpieczeństwa pracowników i środowiska oraz spowodowania szkód w produkcji i zapasach produktów. Produkcja leków w (...) ma charakter ciągły i jest specyficzna z uwagi na charakter zobowiązań prawnych w zakresie bezpieczeństwa i zasad produkcji jak też ze względu na zobowiązania wobec odbiorców farmaceutyków. Technologia produkcji obejmuje pracę urządzeń wymagających stałych warunków temperatury i otoczenia, co rzutuje na konieczność pracy urządzeń klimatyzujących i schładzających. Specyfika produkcji farmaceutów jest obwarowana licznymi ustawowymi obowiązkami począwszy od kontroli wody poprzez analizę laboratoryjną materiałów zużywanych w produkcji, poprzez sterylność i stabilność otoczenia procesów produkcyjnych, po właściwie warunki magazynowania i dostawy, od czego zależą pomyślne wyniki audytów i uzyskanie zezwoleń na produkcję i wprowadzenie do obrotu farmaceutyków weterynaryjnych. Ponadto zakład ma obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa pracowników i środowiska. Instalacja elektryczna zakładu zasila także przepompownię wody i oczyszczalnię ścieków, które obsługują sąsiednie osiedle mieszkaniowe. Powód podkreślił, że przekroczenie poboru energii nie wynikało z zaniedbania lecz specyficznych wyjątkowych warunków w jakich produkowane i przechowywane są farmaceutyki. Spółka oświadczyła, że podjęła szereg działań poprawiających na przyszłość bezpieczeństwo energetyczne zakładu dostosowujących poziom mocy do potrzeb zakładu i mieszkańców osiedla. Wystąpiła również do (...) o zwiększenie poziomu mocy bezpiecznej.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podtrzymał stanowisko prezentowane w zaskarżonej decyzji.

Na podstawie przywołanych przepisów ustawy Prawo energetyczne pozwany wskazał, że w przypadku stwierdzenia zagrożenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 Pe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Odnosząc się do żądania odwołania Prezes URE stwierdził, że w sprawie nie zachodziły, określone w art. 56 ust. 6a Pe przesłanki uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, ponieważ czyn powoda cechował się znaczną szkodliwością. Pozwany podkreślił, że naruszenia nastąpiły w okresie, w którym ze względu na warunki zewnętrzne bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej było zagrożone. Stwierdził, iż nawet niska wartość przekroczenia miała istotny wpływ na bezpieczeństwo krajowego systemu elektroenergetycznego oraz bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej. W tej sytuacji za zasadne uznał pozwany zawarte w decyzji stanowisko, że znaczny stopień szkodliwości czynu wyraża się w bezpośrednim wpływie popełnionego przez powoda czynu na bezpieczeństwo krajowego systemu elektroenergetycznego, co wiąże się ze spowodowaniem realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Wskazał, że takiemu bezpieczeństwu zagroziła kumulacja takich zachowań wielu odbiorców w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. Wskazał, że Spółka w dniach 10 – 12 sierpnia 2015 r. przekroczyła obowiązujące ją zgodnie z Planem wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wartości poboru mocy.

Prezes URE pokreślił, że przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnił łączną wartość przekroczenia przez powoda dopuszczalnego poboru mocy, oraz zawęził podstawę do wymierzenia kary wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło przekroczenie poboru.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. jest przedsiębiorcą produkującym leki weterynaryjne.

W dniu 29 września 2004 r. powód zawarł z (...) Spółka Akcyjna w L. (obecnie (...) S.A w R.) umowę sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych do obiektu powoda położonego w P. przy ul (...). (k.17-22 akt adm.)

Pismem z dnia 15 lipca 2014 r. operator systemu dystrybucyjnego – (...) S.A. ((...)) zawiadomił powoda, że jego obiekt, podlega Planowi ograniczeń w poborze energii elektrycznej, obowiązującemu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. oraz przedstawił przedsiębiorcy tabelę dopuszczalnego poboru mocy dla poszczególnych stopni zasilania od 11 do 20, obowiązującą w razie wprowadzenia takich ograniczeń. Moc umowna dla przedsiębiorcy określona została na 0,52 MW. Moc bezpieczna (20 stopień zasilania) ustalona została w planie na 0,1 MW. Do doręzonego Planu ograniczeń poboru mocy powód nie zgłosił żadnych uwag. (k.34-37 akt adm.)

(...) S.A. (dalej: (...)), pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego (dalej: OSP), w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowych (IRiESP), spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach oraz wynikającego z nich ograniczenia w pracy części elektrowni, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16d Pe i wprowadziły - na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe - od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały do godziny 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 r. (fakty powszechnie znane)

Jednocześnie w dniu 10 sierpnia 2015 r., OSP działając w oparciu o art. 11c ust. 3 Pe, zgłosił Ministrowi Gospodarki (obecnie Minister Energii) konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia wprowadzającego na terytorium Rzeczypospolitej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. (fakty powszechnie znane)

Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które przewidywało te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW. Rozporządzenie zostało opublikowane dnia 11 sierpnia 2015 r. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i weszło w życie z dniem ogłoszenia. (fakty powszechnie znane)

W programie (...) o godzinie 7:55 i 19:55 oraz na stronach internetowych operatorów publikowane są komunikaty energetyczne o obowiązujących stopniach zasilania, wprowadzonych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin. (fakty powszechnie znane, oraz znane Sądowi z urzędu.) Informacje o obowiązujących stopniach zasilania zostały opublikowane w komunikatach radiowych ogłoszonych w programie (...) w dniu 10 sierpnia 2015 r. o godzinie 7:55 i 19:55 oraz opublikowane na stronach internetowych operatorów. (fakty powszechnie znane)

Na podstawie przedstawionych przez (...) SA, do którego sieci przyłączony jest obiekt powoda, zbiorczych danych wskazujących na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń ustalono, Prezes URE ustalił, w jakim stopniu powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w obiekcie zlokalizowanym w P. przy ul. (...). Wartość przekroczenia przez odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy (MW w godzinie) wyniosła: 10 sierpnia 2015 r. łącznie 1,4964700 (MW w godzinie), 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,6922000 (MW w godzinie), 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,0446400 (MW w godzinie). Oznacza to, że we wskazanych dniach przekroczenie przez powoda dopuszczalnego poboru mocy wyniosło łącznie 2,2333100 w godzinie. (załącznik nr 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego – „Pobór mocy i ustalony poziom ograniczeń Odbiorcy w dniach 10-31 sierpnia 2015 r.; k. 4-5 akt adm.)

W roku 2016 powód uzyskał łączny przychód netto w wysokości (...)zł, zysk netto wyniósł zaś (...)zł (rachunek zysków i strat za rok 2015 i 2016 r., k. 104 akt adm.)

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wskazane dowody, zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, jak i w oparciu o twierdzenia stron, oraz fakty powszechnie znane.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W myśl art. 11 Pe w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (art. 11 ust. 1 pkt 4 Pe).

(...) przesłał do powoda pismem z dnia 1 sierpnia 2014 r. Plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Powód nie zwracał się do (...) z wnioskiem o zmianę poziomu mocy bezpiecznej, nie kwestionował zasadności otrzymania planu czy też wielkości dopuszczalnych poziomów poboru mocy w poszczególnych stopniach ograniczeń, uwzględnionych w planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na omawiany okres.

Powód był zobowiązany do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. przez (...) S.A., a następnie przez Radę Ministrów, ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Zgodnie z obowiązującym na dzień 10 sierpnia 2015 r. Planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej moc umowna dla powoda określona została na poziomie 0,52 MW w godzinie (natomiast moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,1 MW).

Okoliczność, że powód nie zastosował się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych przez (...) w dniach 10 - 11 sierpnia 2015 r. oraz wprowadzonych na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w dniu 12 sierpnia 2015 r. nie była w odwołaniu kwestionowana.

Istniały więc podstawy prawne do zastosowania wobec powoda art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Należy zaznaczyć, że przewidziana w art. 56 ust. 1 Pe kara pieniężna ma charakter obligatoryjny, gdyż powołany przepis nie ma charakteru uznaniowego lub warunkowego.

Stosownie do treści przepisu art. 56 ust. 3 Pe wysokość kary pieniężnej, o której mowa m.in. w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Zgodnie natomiast z art. 56 ust. 6 ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według art. 56 ust.6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary. Szkodliwość społeczna stwierdzonego naruszenia nie była znikoma, a jedynie uznanie szkodliwości społecznej czynu za znikomą oraz łączne z nią wystąpienie jednej z dwóch pozostałych, wymienionych w ustawie przesłanek daje podstawę do zastosowania art.56 ust.6a Pe i odstąpienia od wymierzenia kary. Wskazać należy, iż przy ocenie stopnia szkodliwości czynu powoda rozmiar przekroczenia poboru mocy miał znaczenie drugorzędne. Zdaniem Sądu w sytuacji przekroczenia ograniczeń poboru energii, o stopniu szkodliwości decyduje sam charakter czynu i jego znaczenie dla zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a w konsekwencji dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Przedmiotem ochrony, dla którego zachowanie powoda stwarzało zagrożenie, było bezpieczeństwo krajowego systemu elektroenergetycznego. Z tego względu brak podstaw do uznania, że społeczna szkodliwość stwierdzonego naruszenia w postaci przekroczenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej była znikoma. Należy bowiem mieć na uwadze, że energia elektryczna we współczesnym świecie jest niezbędna dla funkcjonowania wszystkich obszarów aktywności zarówno państwa jak i każdego z członków społeczeństwa i nietrudno sobie wyobrazić, jak katastrofalne mogą być skutki niekontrolowanych blackoutów, spowodowanych przekroczeniami krytycznych wartości podstawowych parametrów technicznych pracy systemu elektroenergetycznego na znacznym obszarze kraju. Stąd eliminacja zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, do jakiego prowadzi skumulowanie przekroczeń mocy przez wielu odbiorców jest tak konieczna. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu poboru energii przez jednego z odbiorców jest wprawdzie często jedynie niewielkim elementem całkowitego przekroczenia, które w ostateczności może doprowadzić do przeciążenia systemu elektroenergetycznego i jego niekontrolowanych wyłączeń, niemniej jednak w takich sytuacjach nie sposób określić, który z odbiorców dopełnił krytycznego przekroczenia. Dlatego z punktu widzenia celu, jakiemu mają służyć ograniczenia w poborze mocy, należy przyjąć, że każde nawet niewielkie przekroczenie mocy nosi w sobie znaczny stopień szkodliwości. Z tego względu, w ocenie Sądu, w przypadku przekroczenia przez przedsiębiorcę poboru mocy nawet w nieznacznym zakresie, nie można uznać, że istnieją podstawy do odstąpienia od wymierzania kary w oparciu o przepis art. 56 ust 6a Pe, gdyż stopień szkodliwości nie jest znikomy. *

Dla ustalenia stopnia szkodliwości czynu Sąd posłużył się sposobem weryfikacji tego stopnia wypracowanym w prawie karnym. Jak bowiem orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z 15 października 2014 r., w sprawie III SK 47/13, z którego tezę Sąd w składzie niniejszym się zgadza, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a Pe instytucją prawa karnego, a jednocześnie w prawie energetycznym nie dał wskazówek jakimi kryteriami należy się posługiwać dla oceny tej szkodliwości, to z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w art. 56 Pe, zasadne jest odwołanie się do art. 115 § 2 kodeksu karnego, który zawiera zamknięty katalog kryteriów oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu. Przepis ten nakazuje przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu brać pod uwagę:

- 1) rodzaj i charakter naruszonego dobra,
- 2) rozmiary wyrządzonej szkody,
- 3) sposób i okoliczności popełnienia czynu,
- 4) wagę naruszonych obowiązków,
- 5) postać zamiaru,
- 6) motywację sprawcy,
- 7) rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Jak ocenił Sąd Najwyższy w powołanym wyżej orzeczeniu „o stopniu społecznej szkodliwości mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2011 r., IV KK 382/10), przy czym podstawowe znaczenie dla określenia stopnia szkodliwości czynu mają rodzaj i charakter naruszonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2011 r., IV KK 382/10). [...] Nie uwzględnia się więc okoliczności, które pojawiły się po popełnieniu czynu, ponieważ nie mieszczą się one w regulacji art. 115 § 2 KK.”

Odnosząc powyższe kryteria do oceny szkodliwości czynu powoda Sąd uznał, że zasadnicze znaczenia dla tej oceny ma rodzaj i charakter naruszonego dobra, waga naruszonych obowiązków, oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności, które w sprawie niniejszej jednoznacznie wskazują, że powód dopuścił się naruszenia dobra szczególnie chronionego przez prawo energetyczne i niezwykle ważkiego dla wszystkich dziedzin życia oraz gałęzi przemysłu, jakim jest bezpieczeństwo systemu elektroenergetycznego. Stabilna praca tego systemu, bez zakłóceń wynikających m.in. z niedostosowania się niektórych odbiorców do wprowadzonych ograniczeń w poborze mocy, ma niezwykle znaczenie dla bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego, oraz życia i zdrowia ludzi.

Warto podkreślić, że głównym zadaniem (...) jest bilansowanie systemu elektroenergetycznego, w tym równoważenie bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Stąd w przypadku ograniczeń w dostawach energii (wynikających ze zmniejszonej produkcji energii) konieczne jest także wprowadzenie przez (...) ograniczeń w jej poborze (ograniczenie zużycia). (...), w oparciu o indywidualne plany ograniczeń, takie jak ten, który został przedstawiony powodowi, otrzymuje od każdego z operatorów tworzone przez nich zbiorcze plany ograniczeń. Na ich podstawie (...) decyduje, jaki poziom ograniczenia mocy może zostać osiągnięty przy każdym z wprowadzanych stopni zasilania. Może więc w oparciu o te dane, w sposób adekwatny dostosować wprowadzane ograniczenia w poborze mocy (ustalić właściwy stopień zasilania adekwatny do stwierdzonych ograniczeń w produkcji energii) do poziomu produkcji energii (zazwyczaj ograniczonego w przypadku wprowadzanych ograniczeń). To ograniczenie poboru powinno być każdorazowo dostosowane do poziomu faktycznych mocy wytwórczych i aby dokonać zbilansowania systemu w takich sytuacjach, konieczne jest precyzyjne określenie do jakiego poziomu ograniczenia poboru mocy, może doprowadzić każdy z wprowadzonych stopni zasilania. Jeśli wystarczające jest ograniczenie poboru mocy, jakie jest przewidywane na poziomie 15 stopnia zasilania, to nie ma potrzeby wprowadzać skrajnego ograniczenia na poziomie 20 stopnia zasilania. Powyższe jednoznacznie wskazuje, że niedostosowanie się przez przedsiębiorcę do ustalonego poziomu mocy dla każdego ze stopni zasilania, prowadzić może do istotnych zagrożeń i zakłóceń w pracy krajowego systemu elektroenergetycznego.

Oceniając stopień zawinienia powoda, który jest istotny dla wymiaru kary, nie sposób pominąć, że powód podlegał ograniczeniom w poborze energii elektrycznej przewidzianym dla niego indywidualnie w planie ograniczeń, który był mu corocznie przedstawiany i którego w momencie przedstawiania nie kwestionował, a który jednocześnie uwzględniał określoną i zaakceptowaną przez powoda moc bezpieczną dla maksymalnego stopnia ograniczenia mocy.

(...) przesłał do powoda pismem z dnia 1 sierpnia 2014 r. Plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Powód nie zwracał się do (...) z wnioskiem o zmianę poziomu mocy bezpiecznej, nie kwestionował zasadności otrzymania planu czy też wielkości dopuszczalnych poziomów poboru mocy w poszczególnych stopniach ograniczeń, uwzględnionych w planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na omawiany okres. Warto zauważyć, że powód nie wskazywał, aby pomiędzy ustaleniem ostatniego planu ograniczeń obowiązującego od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., przesłanego powodowi w dniu 15 lipca 2014r., a ograniczeniami wprowadzonymi w sierpniu 2015 r. zaszły jakiegokolwiek zmiany okoliczności faktycznych, uzasadniające zmianę wartości mocy bezpiecznej dla konkretnego punktu poboru energii, w którym powód przekroczył przewidziany w planie ograniczeń poziom poboru energii.

Wobec powyższego, w postępowaniu odwoławczym nie mogą być skutecznie podnoszone argumenty wskazujące na konieczność zwiększenia mocy bezpiecznej określonej w planach ograniczeń, m.in. z uwagi na konieczność uniknięcia strat finansowych, zagrożenia dla bezpieczeństwa pracowników oraz środowiska. Te kwestie odbiorca ma prawo podnosić jedynie na etapie zawierania umowy i ewentualnie tworzenia planów ograniczeń, gdyż stosownie do treści

§ 9 i 10 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, moc bezpieczna, czyli maksymalne ograniczenia lub ustalone minimum niepowodujące zagrożeń i zakłóceń, jest określana właśnie w planach ograniczeń i jest pochodną mocy określonej w umowach sprzedaży i dystrybucji. Należy podkreślić, że zbiorcze plany ograniczeń każdego z operatorów przedstawiane są (...), które dysponując tylko realną wiedzą jaki poziom ograniczenia mocy może zostać osiągnięty przy każdym ze stopni zasilania, może w sposób adekwatny do faktycznego poziomu produkcji energii, dostosować wprowadzane ograniczenia w poborze mocy (ustalić właściwy stopień zasilania adekwatny do stwierdzonych ograniczeń w produkcji energii). Jeśli by więc przyjąć, że bezpieczny poziom poboru mocy winien być każdorazowo oceniany dla każdego odbiorcy indywidualnie, już po wprowadzeniu tych ograniczeń oraz, że to na ten moment powinna być ustalana moc bezpieczna tj. niepowodująca zagrożeń i zakłóceń, to de facto OSP nie mógłby w żadnym razie przewidzieć jaki stopień poboru mocy należy wprowadzić, gdyż nie mógłby z góry wiedzieć, przy którym stopniu ograniczeń osiągnie zmniejszenie poboru mocy i w jakim stopniu. Powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń i dokonując przekroczenia maksymalnego poziomu poboru energii elektrycznej w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Pośrednim skutkiem działania powoda mogło być wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego krajowego systemu elektroenergetycznego.

Odnosząc się do twierdzenia powoda, że nie miał możliwości natychmiastowego ograniczenia poboru mocy, gdyż spowodowałoby to ogromne straty dla Spółki oraz zagrożenie dla środowiska oraz bezpieczeństwa środowiska, wskazać należało, iż argumentacja powoda była gołosłowna, gdyż powód ani na etapie postępowania sądowego ani też w postępowaniu administracyjnym nie przedstawił jakichkolwiek dowodów potwierdzających te okoliczności.

W ocenie Sądu, przyjęty przez Prezesa URE, zasadniczy sposób ustalania podstawowej wysokości kary administracyjnej, który odnosi się do wielkości przekroczenia poboru mocy przez przedsiębiorcę i najwyższej ceny 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 r., tj. 1 500 zł był prawidłowy. Przyjęcie tej ceny, jako najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej w podwojonej wysokości, z racji uznania, że kwota kary ma też stanowić sankcję dla przedsiębiorcy, a więc ostatecznie kwoty 3 000 zł znajduje, zdaniem Sądu uzasadnienie w fakcie, że tak ustalona wartość ma być jednak dla przedsiębiorcy sankcją i stanowić ma dla niego odczuwalną dolegliwość, ale także ze względu na konieczność prewencyjnego oddziaływania kary, która poniżej pewnego minimum nie jest traktowana w sposób wystarczająco odstrasżający. Iloczyn tych dwóch wartości (2,233100 x 3 000 zł) to kwota 6 699,93 zł.

Wobec faktu, iż uzyskany przez powoda w 2016 r. przychód wynosił (...) zł, ustalona decyzją kara pieniężna ma w istocie charakter symboliczny, nie przekracza możliwości płatniczych powoda, mieści się w granicach określonych w art. 56 ust. 3 Pe i nie będzie stanowić odczuwalnej dla powoda dolegliwości.

W ocenie Sądu, ustalona w decyzji kara pieniężna będzie oddziaływać na powoda i zapobiegnie podobnym zachowaniom w przyszłości. Kara w tej wysokości stanowi jedynie niewielki promil zysku netto powoda, który w 2016r. wyniósł (...) zł, zatem nie może w najmniejszym nawet stopniu wpłynąć na kondycję finansową przedsiębiorcy.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do jego uwzględnienia, oddalił odwołanie jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.